

Резолюція XIV Національного конгресу кардіологів України

(Київ, 18–20 вересня 2013 р.)

XIV Національний конгрес кардіологів України був присвячений передовим здобуткам світової та вітчизняної науки, проблемам супутніх з серцево-судинними захворюваннями станів.

У роботі конгресу взяли участь понад 3000 лікарів та науковців з усіх регіонів України, а також фахівці з Росії, Австрії, Великої Британії, Греції, Естонії, Італії, Німеччини, Франції, Чехії, США.

Під час конгресу було проведено VI Українсько-Французький форум, спільні засідання Асоціації кардіологів України з Європейським товариством кардіологів та Американською асоціацією серця, Асоціації інтервенційних кардіологів України з Європейською ініціативою «Стент для життя» та Європейською асоціацією перкутанних втручань, об'єднана сесія Асоціації аритмологів України з Європейською асоціацією ритму серця.

У рамках конгресу проведено 20 пленарних засідань, 9 секційних засідань, 4 круглих столи та 13 наукових дискусій, 5 науково-практичних симпозіумів, інтерактивна сесія. Заслухано 278 доповідей та обговорено 25 стендових повідомлень. Під час конгресу провідними вітчизняними та іноземними вченими прочитано 15 лекцій, проведено 5 майстер-класів, серед них «Клінічні дослідження в кардіології», проведена конференція молодих вчених.

На Генеральній асамблеї був заслуханий річний звіт президента Асоціації кардіологів України академіка НАМН України В.М. Коваленка про роботу асоціації, затверджені українські рекомендації з діагностики і лікування серцево-судинних хвороб.

Програма конгресу, висвітлюючи найбільш актуальні наукові питання і проблеми практики кардіологічної служби, охоплювала такі важливі питання сучасної кардіології, як хронічна ішемічна хвороба серця і гострий коронарний синдром, артеріальна гіпертензія і пов'язані з нею чинники серцево-судинного ризику, церебральні захворювання і невідкладні стани, сучасні стратегії та рекомендації, безпечність

медикаментозного лікування, положення щодо додаткових інвазивних методів лікування. Особливу увагу приділено меті та завданням Постанови Кабінету Міністрів України «Питання удосконалення реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою». Також привернуто увагу лікарів до таких захворювань, як некоронарогенні хвороби серця, серцева недостатність, інтервенційні технології та хірургічні методи при захворюваннях серцево-судинної системи, фундаментальні дослідження в кардіології, епідеміологічні і медико-соціальні аспекти кардіології, цукровий діабет та серцево-судинні захворювання, порушення ритму серця та інвазивна аритмологія, метаболічний синдром, клінічна фармакологія і раціональна фармакотерапія в кардіології.

На конгресі було обговорено і затверджено проект міждисциплінарних рекомендацій з ресинхронізувальної терапії, ехокардіографічної оцінки правого шлуночка, профілактики та реабілітації серцево-судинних захворювань.

Серед досягнень вітчизняної кардіології конгресом відзначені такі:

– створення і розширення «Реєстру перкутанних втручань» з метою ефективного контролю за розвитком сучасної системи регіонарних реперфузійних мереж в Україні і проведення щорічного аналізу результатів;

– створення протоколу догоспітальної та госпітальної допомоги хворим на гострий коронарний синдром з підйомом сегмента ST, а також протоколу догоспітального тромболілізу і подання для затвердження його МОЗ України;

– удосконалення діагностики та оцінки серцево-судинного ризику у хворих з коронарогенними та некоронарогенними захворюваннями, затвердження клінічних класифікацій хвороб системи кровообігу, розробка стандартів діагностики та лікування серцево-судинних захворювань;

– завершення набору та початок аналізу результатів великого популяційного дослідження 20 основних чинників ризику розвитку серцево-судинної патології;

– обговорення та затвердження рекомендацій Асоціації кардіологів України з кардіоресинхронізаційної терапії, з імплантації кардіостимуляторів та кардіоресинхронізаційної терапії, ехокардіографічної оцінки правого шлуночка, профілактики серцево-судинних захворювань та реабілітації;

– підготовлення до друку та видання скороченого (кишенькового) варіанта Національних рекомендацій з діагностики та лікування хронічної серцевої недостатності;

– підготовлення до друку та видання рекомендацій з профілактики серцево-судинних захворювань та реабілітації;

– проведення виїзних шкіл з практичних питань діагностики та лікування хронічної серцевої недостатності для лікарів-кардіологів і терапевтів у 7 областях України та у м. Сімферополі, м. Києві;

– проведення міжнародної практичної школи-семінару з імплантації бівентрикулярного постійного пристрою ресинхронізації шлуночків за участю робочої групи з інженерних та хірургічних методів лікування Української асоціації фахівців із серцевої недостатності;

– функціонування інтернет-сайту Української асоціації фахівців із серцевої недостатності для лікарів та пацієнтів з хронічної серцевої недостатності;

– сприяння виконанню Постанови Кабінету Міністрів України «Питання удосконалення реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою» та проведення освітніх шкіл з цього питання в регіонах України;

– проведення вперше «Дня попередження раптової зупинки серця» на підтримку ініціативи Європейської асоціації ритму серця «ICD for Life» – «Імплантовані кардіовертери-дефібрилятори для життя». Проведення майстер-класів для населення і лікарів з реанімації та відбору пацієнтів для імплантації кардіовертерів-дефібриляторів;

– продовження підтримки видання «Білої Книги» Європейської асоціації серцевого ритму.

Водночас залишається низка невирішених питань:

– проблема фінансування невідкладної та планової допомоги пацієнтам із серцево-судинними хворобами;

– відсутність державного статистичного реєстру хворих з гострим коронарним синдромом з підйомом та без підйому сегмента ST, порушеннями ритму серця, гострою та хронічною серцевою недостатністю;

– правові стосунки лікаря і пацієнта;

– відсутність належної підтримки проведення популяційних досліджень, спрямованих на виявлення факторів ризику розвитку серцево-судинних захворювань серед населення України;

– недостатня пропаганда здорового способу життя та значення чинників ризику розвитку серцево-судинних захворювань;

– недостатня оцінка та корекція чинників серцево-судинного ризику у хворих на артеріальну гіпертензію медичними працівниками первинних структур галузі охорони здоров'я;

– необ'єктивне висвітлення причин смерті, що призводить до штучного перебільшення цього показника в структурі смертності від хвороб системи кровообігу і спотворення статистичної звітності (суттєві розбіжності між показниками в Україні та інших розвинених країнах світу).

Під час обговорення виступів та дискусій на конгресі були визначені такі **перспективні напрями наукових досліджень і заходи практичної кардіології**:

– наукова розробка довготривалої державної стратегії профілактики серцево-судинних захворювань на 25–30 років;

– формування позитивної мотивації у населення щодо необхідності профілактики і лікування артеріальної гіпертензії;

– створення інформаційного простору для здорового способу життя та профілактики серцево-судинних захворювань на державному рівні, створення у рамках Асоціації кардіологів України робочої групи й Асоціації з серцево-судинної профілактики та реабілітації;

– забезпечення закладів охорони здоров'я санітарно-просвітницькими матеріалами для населення, що пропагують здоровий спосіб життя. Активне залучення медичних сестер, фельдшерів та працівників аптек до пропагування медико-санітарних знань і профілактики артеріальної гіпертензії серед населення;

– здійснення моніторингу епідеміологічної ситуації серцево-судинних захворювань та їх чинників ризику з подальшим інформуванням владних структур і громадськості;

– співпраця з неврологами, ендокринологами, нефрологами, гінекологами та андрологами при лікуванні пацієнтів з високим ризиком розвитку серцево-судинних ускладнень;

– проведення наукових досліджень з вивчення статевих особливостей формування серцево-судинного ризику та внесення секції з гендерної кардіології до програми конгресу кардіологів;

– реалізація соціального проекту «Профілактика та контроль гіпертонії – запорука здорової нації». Сприяння реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою;

– розробка та впровадження навчальних програм (модулів) сучасних методів лікування артеріальної гіпертензії для студентів вищих медичних навчальних закладів та слухачів курсів підвищення кваліфікації;

– оновлення міждисциплінарних рекомендацій Асоціації кардіологів України та Асоціації з невідкладної кардіології з ведення хворих з тромбоемболією легеневої артерії, з діагностики та лікування хронічної ішемічної хвороби серця;

– аналіз результатів реєстру з тромболітичної терапії (NR-TLT);

– створення разом з Міністерством охорони здоров'я Національного реєстру хворих з гострим коронарним синдромом;

– покращення організації догоспітальної, госпітальної та постгоспітальної допомоги хворим з гострим інфарктом міокарда;

– організація «Реперфузійних центрів», які працюватимуть 24 години на добу 7 днів на тиждень для безперебійного прийому пацієнтів, з метою проведення реперфузійної терапії (первинного стентування у хворих з гострим коронарним синдромом) на засадах регіонарних реперфузійних мереж і локальних протоколів;

– внесення до програми підготовки кардіологів курсу з інтервенційної кардіології з практичними навичками інвазивної діагностики та

перкутанних втручань у пацієнтів з ішемічною хворобою серця;

– подальше впровадження методів ангіопластики, стентування та шунтування в лікуванні атеросклерозу вінцевих судин серця, судин головного мозку і нирок;

– затвердження положення позиції Європейського товариства гіпертензії, Асоціації кардіологів України та Всеукраїнське громадське об'єднання «Проти гіпертензії» щодо застосування черезшкірної транслюмінальної абляції ниркових нервів у лікуванні резистентної гіпертензії;

– подальше впровадження інвазивних та апаратних методів діагностики й лікування порушень ритму і провідності серця та хронічної серцевої недостатності (радіочастотна абляція, застосування багатоканальних кардіостимуляторів та імплантованих кардіовертерів-дефібриляторів);

– впровадження доповнень до державної статистичної звітності з таких питань: раптова серцева смерть, гострий коронарний синдром з підйомом та без підйому сегмента ST; фібриляція та тріпотіння передсердь; синдром преекзитації шлуночків; повна атріовентрикулярна блокада; стадії хронічної серцевої недостатності;

– наукове забезпечення проведення експертної оцінки причин смерті працездатного населення країни від серцево-судинних захворювань;

– продовження та розширення наукових досліджень з генетики та фармакогенетики в кардіології, створення у рамках Асоціації кардіологів України робочої групи з генетики та фармакогенетики;

– продовження проведення освітніх шкіл з діагностики та лікування порушень ритму серця та попередження раптової смерті;

– впровадження стандартів магнітно-резонансної томографії (МРТ) серця для дослідження коронарогенних та некоронарогенних захворювань, а також критеріїв постпроцесингового аналізу отриманих МРТ-зображень;

– створення у рамках Асоціації кардіологів України секції молодих учених-кардіологів із залученням молодих фахівців суміжних спеціальностей.